

## ಬೋಧಕರ ವಿವರ

೧. ಹೆಸರು	: ಡಾ.ಎಸ್.ಆರ್.ಚನ್ನೇರಪ್ಪೆ
೨. ಜನ್ಮ ದಿನಾಂಕ	: ೦೮.೦೪.೧೯೭೧
೩. ವಿದ್ಯಾಹರಣೆ	: ಎಂ.ಎ., ಪಿಎಚ್.ಡಿ
೪. ವಿಳಾಸ	: ಡಾ.ಎಸ್.ಆರ್.ಚನ್ನೇರಪ್ಪೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕರು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಸಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ - ಶಿಲ್ಪಾಲೈ.
೫. ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿ	: -
೬. ಹೊಬ್ಬೆಲ್ ಮೂ.ವಾ.	: ೮೪೮೦೬೨೫೫೦೯
೭. ಖಾಸ್	: -
೮. ಈಮೇಲ್	: <a href="mailto:srchannaveerappa@gmail.com">srchannaveerappa@gmail.com</a>
೯. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಭಾಗ	: ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ
೧೦. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಹುದ್ದೆ	: ಸಹ ಪ್ರಾಥಮಿಕರು
೧೧. ವಿಷಯ ತಜ್ಞತ್ವ	
೧. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ	
೨. ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ	
೩. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ	
೧೨. ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು :	
೧. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ	೪. ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ
೨. ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ	೫. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ
೩. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ	
೧೩. ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರ	
೧. ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು	
ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು : ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಕಥನ	
ಅಧುನಿಕಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಮತದರ್ಮ ಹಾಗೂ ಮನೋಧರ್ಮಗಳು ತುಂಬ ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಜಾಳ್ಳಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಳಗನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಕವಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕಳುಂದೆ ಸೃಷಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಈ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಂತ ಸ್ವಂತ ಸ್ವಂತ ಕಳುಂದು ಮಾರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಮಾರ್ಪಿರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವೆಂಬಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕಳುಂದಿರುವ ಮೂರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಮಾರ್ಪಿರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಿಂದರೆ : ೧. ಜ್ಯೇನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ೨. ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ೩. ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಈ ಅಧುನಿಕಪೂರ್ವ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು, ಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲದೆ, ಜಾಳನ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಜಿಜಾಳಿಸೆಗಳು ತವರ್ದೇ ಆದ ಹಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಒತ್ತಾಸೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಕವಿಯ ಕೃತಿಯೊಂದು ಅರಳಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ-ಕೃತಿರಚನೆಯ ಪ್ರಸರಣ ಹಾಗೂ ಮೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಮೋಷಕವರ್ಗಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ.	
೧೪. ಇಂತಹ ಲಿಪಿಕರಣ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಲಿಪಿಕಾರರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಕಥನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ-ಮತದರ್ಮ, ತತ್ತ್ವ-ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರ	

జಿಜ್ಞಾಸೆಗಳು ಈ ತ್ರಿವರ್ಗ (ಕವಿ, ಲೀಪಿಕಾರ, ಮೋಷಕ)ಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸ್ವಾಧಮ್ಯಾಯರು ಕೃತಿಯ ಲಿಪೀಕರಣ, ಮೋಷಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮತನಿಷ್ಯೆಯ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರಿಂದ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಮುಣ್ಣ ಲಭಿಸುವುದೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಗುಮಾಡುತ್ತಾ ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಧುನಿಕಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಮಜಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಈವರೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹೇ ಈ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪರಸ್ಪರ ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಾತತ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿದೆ.

## ೨. ಮೊಳಗೊಳಿಸಿದ ವ್ಯೇಹತಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು.

### ೨. ನಾಗಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ ತತ್ತ್ವಪದಗಳು (ರೇಣು-೬೬)

ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರಾದ ಸೊಂಡೂರು ಪರಿಸರದವರಾದ ನಾಗಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹಲವಾರು ತತ್ತ್ವಪದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ತತ್ತ್ವಪದಗಳಿಗೆ ಜಾರಿತಿಕ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ನಾಗಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದ ಭಾವ ಎಣಿಸದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಬೇರೆತು ಬದುಕಿನ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆ ಬೋಧನೆಯು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿತ್ತು, ಕೃತಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರ ತತ್ತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಮರಸ್ಯತೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಮಾನತೆ ಇಂತಹ ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ರಚನೆಗಳು ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ.

### ೩. ಸ್ವರವಚನ ತರಂಗ ಸಂಪುಟ-೧ (ರೇಣು-೨೦೦೦)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರವಚನಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ವಚನಗಳಿಗಂತೆ ಇವು ರಾಗ ಸಂಯೋಜಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಗ ತಾಳಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮೂದಾಯಿಕ ಕಳಕಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಮುಖ್ಯ ಜಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವೃತ್ತಿಶ್ರವನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇವು ಇಲ್ಲಿಯ ಆಶಯವಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ವರವಚನಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಉಜ್ಜಿ ಸ್ವರವಚನಗಳು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಂಥವು. ಕನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಸಂಗೃಹಿಸಿದ ಈ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ವಿಜಿನ್‌ನುತ್ತೀಯಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಅದರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

### ೪. ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನ ಪಂಚತಂತ್ರ ಕಥೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ (೨೦೦೧-೦೨)

ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನ ಪಂಚತಂತ್ರ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೊರೆತದ್ದು ವಿಶೇಷ. ಬಳಾರಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಒಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನಾದರಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರದಂತೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಹಲವಾರು ಜನಪದ ಕರ್ತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಈ ಆವೃತ್ತಿಯ ಹೊಸತನವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಲಿಂಗಾರ್ಥಿಕೊಂಡಿದೆ.

### ೫. ದಾಸರಾಯರ ಪದಗಳು (೨೦೦೪-೦೫)

ಕನ್ನಡ ಅನುಭಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕುಳಿತುಂಬ ನಿಲ್ಲುವುದು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಪಾರವಾದ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗೇಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದು ಭಂದೋಬಧ್ಯ ಹಾಡುಗಳಿಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಳಾದಿ, ಉಗಾಭೋಗ, ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುವ್ವಿಹಾಡು, ವೃತ್ತನಾಮ, ಉದಯರಾಗ ಇವು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಾಸರಾಯರ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಗೇಯ ರೂಪಗಳು ಸೇರಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಆವೃತ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶವೆಂದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಪ್ರಕಟಿತ ರಚನೆಗಳಾಗಿವೆ.

### ೬. ಬಸವಕಲ್ಪದುವಂ (೨೦೧೨-೧೩)

ಬಸವಕಲ್ಪನವರ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲ ಕಥಾವಸ್ತು. ಬಸವಕಲ್ಪನವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮ, ಮದಿವಾಳಯ್ಯ, ಹರಳಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಶರಣರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಶೂಹಲಕಾರಿ ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಸವ ಎಂಬ ಕೆವಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ವರ್ಗಕ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಸವಕಲ್ಪನವರನ್ನು ಇತರ ಶಿವಶರಣರೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಣ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ದಾವಣಗೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ‘ಹೂವಿನಮಡು’ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

## ಇ. ಮೋಜನೆಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು

### ೧. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸೂಚಿ ಸಂಪುಟ-೨ (೧೯೬೨-೧೯೦೭)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ನಾಡಿನ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಸ್ತಿ, ಅವಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಒಂದು ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗವು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ, ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕ ಸೂಚೀಕರಣ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಳಾರಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೇವಿರಿಸಿ, ಒರಸಿ, ಲುದ್ದಿಕರಿಸಿ ಸೂಚಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂಪುಟವು ೪೦೦ ಕಟ್ಟಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳೂ ಸೇರಿವೆ.

### ೨. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸೂಚಿ ಸಂಪುಟ-೪ (೧೯೦೭-೧೯೬೨)

ಮೇಲಿನ ಸೂಚಿ ಸಂಪುಟದ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಎಂಬಂತೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ, ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ, ಸೂಚೀಕರಣ ವಿಭಾಗದ ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಬಳಾರಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಹೈತ್ರಾಂತ್ರೀಕ್ರಿಯೆಗೊಂಡು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ೪೦೦ ಕಟ್ಟಗಳ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಹಲವಾರು ಅಪ್ರಕಟಿತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿರುವುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ.

### ೩. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ : (ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ನೀವೆಹಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳು -

#### ೧೪. ಪ್ರಕಟಕ್ಷೇತಿಗಳು

### ೧. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು (ಪ್ರಸಾರಾಂಗ. ಕವಿ.ಹಂಪಿ)

೧. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸೂಚಿ ಸಂಪುಟ-೨ (ಪ್ರವರ್ಷ-೧೯೦೭)
  ೨. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸೂಚಿ ಸಂಪುಟ-೪ (ಪ್ರವರ್ಷ-೧೯೬೨)
  ೩. ನಾಗಲಿಂಗಸ್ಥಾಮಿ ತತ್ವಪದಗಳು. (ಪ್ರವರ್ಷ-೧೯೦೦)
  ೪. ಸ್ವರವಚನ ತರಂಗ ಸಂಪುಟ-೧ (ಪ್ರವರ್ಷ-೧೯೦೦)
  ೫. ವಿಷ್ಣುಶರ್ಮನ ಪಂಚತಂತ್ರ ಕಥಿಗಳ ಕನ್ನಡ ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ (ಪ್ರವರ್ಷ-೧೯೦೭)
  ೬. ದಾಸರಾಯರ ಪದಗಳು (ಪ್ರವರ್ಷ-೧೯೦೨)
  ೭. ಬಸವಕಲ್ಪಧ್ವಂ (ಪ್ರವರ್ಷ-೧೯೦೫)
- (ಈ ಮೇಲಿನ ಮುಕ್ತಕಗಳು ಒಳಗೊಂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇನ್ನೇ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ)

### ೮. ಮುಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ (೧೯೦೬)

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇನ ಕವಿಗಳು ಆಗಮಿಕ ಮತ್ತು ಲೋಕಿಕ ಎಂಬ ಎರಡು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಬಹುತೇಕ ಜ್ಯೇನ ಮತ್ತು ಜ್ಯೇನೇತರ ಕವಿಗಳು ಪಾರಾಮಾರ್ಥಿಕ ಪುಣ್ಯ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರು. ಪಂಪನಿಂದ ಹರಿದಾಸರವರೆಗಿನ ಒಟ್ಟು ಮುಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

### ೯. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು

#### ೧. ಕೃತಿ ಪ್ರಮೇಶ (ಸೃಷ್ಟಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೦೨)

ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದವರು. ಅವರ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗ ವಿಶಾಲವಾದುದು. ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಅನುವಾದ, ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ, ಕೋಶರಚನೆ ತಂಬಾ ಅಧ್ಯಯನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಶಂ.ಬಾ.ಚೌಡ್ಯೇಂದ್ರಿ ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಶಿಂಗ್ರೀ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಮಲ್ಲೇಪುರಂ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

### ೧೦. ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳು

#### ೧. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ-೩: ಕಂಪೂಟರ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕವಿ.ಹಂಪಿ ೧೯೦೭)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಕಂಪೂಟರ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ವಿಜಾರಣಂಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿತವಾದ ಮತ್ತು ಪೂರಕವಾದ ಇಂ ಲೇಖನಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿವೆ. ಕಂಪೂಟರ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಂಪೂಟರ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಇಂತಹ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೂಟರ್ನ ಹೊಸಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಸರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ಚಿಂತನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿವೆ.

## ೧. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ-೪ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು (ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕವಿವಿ.ಹಂಪಿ ೨೦೦೯)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗವು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಳ್ಳೇರಿ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಎಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿದ್ಯಾಂಸರಿಂದ, ಪರಿಣತಿರಿಂದ ಮಂಡಿತವಾದ ಸಂಪುಂಧಗಳು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಕೃತಿಯು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

## ೨. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ-೫ (ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕವಿವಿ.ಹಂಪಿ ೨೦೦೯)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗವು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಖಿಲ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉನೇ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಸಂಕೇತ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾಂಸ ಕೆ.ಜಿ.ಕುಂದಳಾಗಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಕಥನ, ಬೆಳಗಾದಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪತ್ತು ಹಿಂಗೆ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀದ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

## ೩. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ -೧೦ (ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕವಿವಿ.ಹಂಪಿ ೨೦೧೧)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಅಖಿಲ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಾಡಿನ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆ, ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಆರನೇ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಬಸವನಬಾಗೇವಾಡಿಯ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾಂಸ ಶಿ.ಶಿ.ಬಸವನಾಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ರರಣೆ, ಲೋಕಶಾಸ್ತೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು (ಯೋಗಶಾಸ್ತೀ, ಗಣೀಶಶಾಸ್ತೀ, ನೀತಿಶಾಸ್ತೀ, ಪ್ರಶ್ನಶಾಸ್ತೀ) ಬಸವನಬಾಗೇವಾಡಿ ಪರಿಸರದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪತ್ತು ಹಿಂಗೆ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

## ೪. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ (ಸಂಪುಟ-೮, ಸಂಚಿಕೆ ೧.೨(ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಚಿಕೆ) ೨೦೧೨, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕವಿವಿ.ಹಂಪಿ)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗವು ‘ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಾಷಿಕ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗುತ್ತೇದ್ದು, ನಾಡಿನ ವಿದ್ಯಾಂಸರಿಂದ ಬರೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಹಂಬಲ, ಆಲೇಖನ, ವರಸೆ, ಅವಲೋಕನ, ಹಳೆಯ ಹೊನ್ನು, ಸವಾಂದ, ಸಂಚಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಕೃತಿಯು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

## ೧೫. ಪ್ರಕಟಿಕ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖನಗಳು

### ೧. ಗಾಣದ ಕಲೆ (ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳು ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕವಿವಿ. ಹಂಪಿ, ೨೦೦೦)

ಕೃಷ್ಣ ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಆಲೆಮನೆಯ ಪಾತ್ರ ಬಹುದೊಡ್ಡದು. ಅಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಗಾಣವಾಡುವ ಕಲೆ (ಕ್ರಿಯೆ) ಯೂ ಶ್ರಮದಾಯಕ ದುಡಿಮೇಯೆ ಸರಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಲ್ಲದ ಗಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಎಳ್ಳಣಿಗಳನ್ನು ಈ ಎರಡು ಪಾರಂಪರಿಕ ಗಾಣಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ನಂಬಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಲ್ಪಿಕ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

### ೨. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ (ಕಾರ್ಯಕರ್ಮಾಗಿ ದಿ.ಮೃಲಾರಪ್ಪ ಮೇಣಸಿಗಿ ಅವರ ಸಂಸ್ಕರಣ ಗ್ರಂಥ, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗಡಗ ೨೦೧೨)

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕನ್ನಡ ಮೊದಲ ಗದ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಅಂತೆಯೆ ಜ್ಯೇಂಧ್ರಮಂದಿರ ಆಚಾರ್ಯರ ಪವಿತ್ರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿ. ಜ್ಯೇಂಧ್ರಮಂದಿರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಕತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಲಾಗಿದೆ.

### ೩. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ : ಜನಪ್ರಿಯ ಆಷ್ಟತ್ತಿಗಳು (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಪುಟ-೮, ಸಂಚಿಕೆ ೧.೨ (ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಚಿಕೆ), ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ, ೨೦೧೨)

ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪಾಠಾಂತರಗಳಿರುವದಿಲ್ಲ. ಜೀನ್ನ ಪಾಠಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣ, ಪಾಠಸಂಕಲನ ಪಾಠಗಳ ನಿರ್ವಚನ ಇವುಗಳ ಗೋಚರ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ಯವಾದರೆ ಸಾಕು. ಅದರ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇ. ದೇಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ : ಸ್ವಾಲ್ ನೋಟ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ -ಒ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕವಿ, ಹಂಪಿ ೨೦೦೭)  
ದೇಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯೊಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶುಧಿವಾದ, ಕಥೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿವಾದ ಪತ್ರ.  
ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಪರ್ಗಳು ಇದರ ಕೆಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ದೇಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ. ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು : ಭಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಕಥನ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ -೩ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕವಿ, ಹಂಪಿ ೨೦೦೬)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಒಂದು ನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಸ್ತಿ, ಭಾರಿತ್ರಿಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಒಂದು ನಾಡಿನ ಜರಿತ್ಯೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸಿರುಮಣಿನಾಯಕನ ಸಾಂಗತ್ಯ, ಕುಮಾರರಾಮನ ಸಾಂಗತ್ಯ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಭಾರಿತ್ರಿಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪತ್ತು (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ -೨ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕವಿ, ಹಂಪಿ ೨೦೦೬)

ಅಳಿಂಡ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶರಣರು, ದಾಸರು, ಸಂತರು, ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಉಗಮಗೊಂಡವು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ೧. ಮತಮಾನಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ, ೨. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೯. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಿ.ಎಸ್.ಸಣ್ಣಿಯ್ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ -೫ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕವಿ, ಹಂಪಿ ೨೦೦೬)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಣ್ಣಿಯ್ನವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದದು, ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಿಯ್ನವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳೂ, ಸಂಪಾದನ ಕೃತಿಗಳೂ, ಸೂಚಿರಚನೆ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೦. ಕೆ.ಜಿ.ಕುಂದಣಿಗಾರ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಒಂದು ಅವಲೋಕನ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ-೬ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕವಿ, ಹಂಪಿ ೨೦೦೬)

ಕನ್ನಡ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಜಿ.ಕುಂದಣಿಗಾರ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಭಂದಸ್ಸು ಹಿಂಗೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೧. ಡಿ.ಎಲ್.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಹಿತ್ಯ (ಡಿ.ಎಲ್.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಶತಮಾನ ಸ್ತ್ರಿ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕವಿ, ಹಂಪಿ)

ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಅವರು ಒಂದು ಪಥವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಗ್ರಹ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ವಿಶೇಷಣ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅಡಿರಚನೆ ಹಾಕಿದರು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎಲ್.ಎನ್.ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸೂಳಲವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೨. ಬಿ.ಬಿ.ಹೆಂಡಿ ಅವರ ಎರಡು ಸಂಪಾದನ ಕೃತಿಗಳು (ಸಿರಿಸಂಪದ, ಡಾ.ಬಿ.ವಿ.ಶಿರೋರ ಅಭಿನಂದನಾ ಗಂಥ, ಡಾ.ಬಿ.ವಿ.ಶಿರೋರ ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಿತಿ, ಯಲುಬುಗಾರ್, ೨೦೦೭)

ಗುಲ್ಬಗ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಹಂಡಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖರು ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೩. ಎಂ.ಬಿ.ನೇಗಿನಹಾಳ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಒಂದು ಅವಲೋಕನ (ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಜ್ಞಪ್ತರಂಪರೆ, ಲಿಂಗಾಯತ ಅಧ್ಯಯನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ೨೦೦೬)

ನೇಗಿನಹಾಳರು ಎಲೆಮೆರೆಯ ಕಾಯಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದವರು ಅವರ ಸಂಶೋಧನ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶೋಧಗಳು, ೨. ಜನಾಂಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ೩. ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ೪. ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ೫. ಮೈಲಾರಲೀಂಗ ಮತ್ತು ವಿಂಡೋಬ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೪. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ : ಬಿ.ವಿ.ಮಲ್ಲಾಪುರ ಅವರ ಸಾಧನೆ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ೬, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ, ೨೦೧೦)

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಾಪುರ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಅವರ ಪ್ರಭುಲೀಂಗಲೀಲೆ, ಅಲ್ಲಿಮನ ವಚನಗಳು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾದರಿ. ಅವರ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೩. ಡಾ.ಎಚ್.ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ಥಾಮಿ ಅವರ ಟೀಕೆ (ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು : ಖಾಚಿನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಟೀಕುಗಳು, ಪ್ರಭುದೇವರ ಜನಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪ್ರಭುದೇವರ ವಿರಕ್ತಮತ ಸೋಂಡುರು, ೨೦೧೨)

೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಿಗೆ ಯವನಾಬಾದ ನಿರಂಜನಸ್ಥಾಮಿಗಳು, ಸೋಮಶೇಖರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು, ಪರ್ವತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು, ರೇವಣಸಿದ್ಧಸ್ಥಾಮಿಗಳು, ಗುರುಬಸವರಾಜ ದೇವರು ಹಿಂಗೆ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಘಾಂಸರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಗಳು ಟೀಕುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ‘ಟೀಕೆ’(ಟೀಕೆ) ಎಂದರೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದೇರೇತಿ ಡಾ.ಎಚ್.ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ಥಾಮಿಯವರು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಷಟ್ಪಲದ ವಚನಗಳಿಗೆ ಬರದಿರುವ ಟೀಕಾ ಗ್ರಂಥ ಇಡಾಗಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಧ್ಯವಾಗುವುದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ಥಾಮಿ ಅವರ ಟೀಕುಗಳು ತುಂಬಾ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೪. ಭೃಷಜಶಾಸ್ತ್ರ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ೧೨, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ, ೨೦೧೨)

ಕನ್ನಡದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಯುರ್ವೇದ ಲೌಕಿಕಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೃಷಜಶಾಸ್ತ್ರವು ತನ್ನದೆ ಆದ ಪ್ರಾಯುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಹಸರಿನ ಓಲೇಗರಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯು ಮೃಸಾರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಪಾರಂಪರಿಕ ದೇಸಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮಾನವನ ಬಹುಬಗೆಯ ಶಾರೀರಿಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಜಿಷಢೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೫. ಶಿ.ಚ.ನಂದಿಮತ : ವಿಮರ್ಶೆ ನೆಲೆ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಾಂಗ -೧೧ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ, ೨೦೧೨)

ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೀಷ್ಠಿ ವಿದ್ಘಾಂಸರಾದ ಶಿ.ಚ.ನಂದಿಮತ ಅವರು ಚರಿತ್ರೆಕಾರರಾಗಿ, ಶಾಸನಾಧ್ಯಯನಕಾರರಾಗಿ, ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನಾಕಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಲೇಖನಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೬. ಕೆಂಭಾವಿ ಭೋಗಣ್ಣನ ಸಾಂಗತ್ಯ : ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಪುಟ-೮, ಸಂಚಿಕೆ ೧.೨ (ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಚಿಕೆ), ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ, ೨೦೧೨)

ಕೆಂಭಾವಿ ಭೋಗಣ್ಣ ಬಸವಾದಿಗಳಿಗು ಹಿಂದಿನ ಆದ್ಯ ಶರಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಜೀಡರದಾಸಿಮೃಯುನ ಹಿರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನ, ಭೋಗಣ್ಣ ಹರಿಹರನಿಂದ ಹೊದಲುಗೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಶಿವಶರಣರ ಕಾವ್ಯಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈತನ ನಡವಳಿಕೆ, ಮೂಜಾ ಕೈಂಕರ್ಯ, ಜಂಗಮ ಸೇವೆ ಮುಂತಾದವು ಸರ್ವಮಾನವಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಕೇತ ಎಂಬಂತೆ ಚಿತ್ತಿತವಾಗಿರುವ ಕಥಾಪರಂಪರೆಯೊಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಚೆನ್ನಾಯ್ ಎಂಬ ಕವಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೆಂಭಾವಿ ಭೋಗಣ್ಣನ ಸಾಂಗತ್ಯ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೭. ಓಲೆಮತ-ಕೂಲಿಮತ (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಾಂಗ -೧೧ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ, ೨೦೧೪)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೀರಶ್ವರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಟೀಕೆನಮತ, ಓಲೆಮತ, ಸಾಲಿಮತ, ಕೂಲಿಮತ. ಇವುಗಳು ಮದ್ದಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಚನ ಚಳುವಳಿಯ ನಂತರದ ಕಾಲಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಲಿಪೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡವು. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಓಲೆಮತ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿಮತಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಕ್ಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೮. ಪ್ರತೀಕರಣದ ದಾಶನಿಕ ನೆಲೆಗಳು (ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ೧೪, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ, ೨೦೧೫)

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಒಂದು ಕಾಲಫಟ್ಟದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರ್ಯಾಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದು ಪರಿಭ್ರಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯ, ಶಾಸನಗಳಂತೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಲಿಪಿಕಾರರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು (ಮುಷ್ಟಿಕೆಗಳು) ಸ್ಥಳೀಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧವಾಪನರ್ ರಚನಲು ತುಂಬಾ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೯. ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು	ಶಿಫೆಕೆ	ಪದವಿ ಫೋಂಸಿದ ದಿನಾಂಕ
೧೧	ಎ.ಎಂ.ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯ	ಕನ್ನಡ ಚುಟುಕ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞ	೧೨-೧೨-೨೦೧೦
೧೨	ಲಿಂಗಪ್ಪ	ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಬ್ಬಹ್ಯಾಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ	೧೨-೧೨-೨೦೧೧
೧೩	ಚಿ.ನಂದಿನಿ	ಗಳಗಲಿ ಅವಸ್ಥನವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು	೨೨-೦೯-೨೦೧೧

೦೯	ಮರಪತಿ ಶ್ರೀಶೈಲ ಗುರುಸಿದ್ಧಯ್ಯ	ನಿಡಗುರುಕಿ ಜೀವೋಬಾಯಿ ಅವರ ಕೇರಿನೆಗಳು : ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ	೨೪-೦೭-೨೦೧೫
೧೦	ಪ್ರಭಾಕರ ಎಂ.	ಸೊಬಿನ ಸೋನೆ : ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ	೧೪-೦೮-೨೦೧೬
೧೧	ಚೋರೇಶಿ ಇ.	ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ಪರಿಸರದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು : ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನ್ತರ್ರೇತಿ	೧೦-೦೯-೨೦೧೬

## ೧. ಕನ್ನಡ ಚುಟುಕ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ

ಈ ನಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಮುಖಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಮೂರ್ವ ಬರಹಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚುಟುಕು ಮಾದರಿಯ ಬಿಡಿಗವನಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಇತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಚುಟುಕುಗಳು ಯಾವುದೇ ಭಾವುಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೇ, ಕಥೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿಸಿದೇ ಜನಸಮಾಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆನ್ನಿಸುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಜಾಘರವನ್ನೇ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಿಜ್ಞಿಡುತ್ತವೆ. ಚುಟುಕುಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನೇ, ಮನುಷ್ಯರ ಸಮಾಹವನ್ನೇ ಅತ್ಯಂತ ಗುರಿಯಿಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದಂತಹ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಮಾತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಡೀ ಚುಟುಕು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಜ್ಞರಿಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಚುಟುಕು ಕವಿ ಸಮಾಜದ ಅಂಕು-ಡೊಂಕು, ಏರು ಪೇರುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ವಿಡಂಬಿಸಿದ್ದಾನೆ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಚುಟುಕು ಕವಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದವನಾದುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತಕನೆನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ನಿಬಂಧ ಆ ಕುರಿತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಚುಟುಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ಹಾಸ್ಯ, ಅಂಥಾನುಕರಣಗಳ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣಗಳಿರುವಂತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಾದ ಅನುಕಂಪ, ಸಹೃದಯತೆ, ಸಹನಶೀಲತೆ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿ ವಿಚಾರಗಳು ದೇಸಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಚುಟುಕುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಓರುಗರ ಹೃದಯ ಮುಟ್ಟಿವೆ. ನಿಬಂಧಕಾರರಾದ ಎ.ಎಂ.ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯ ಅವರು ಈ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಚುಟುಕುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಥಪ್ರಣಾಲವಾಗಿ ವಿಶೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

## ೨. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಬಂಧವು ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯ ಎಂಬ ಶರಣರ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಮತ್ತು ಹದಿನೇಳನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶರಣರನ್ನು ದೈವತ್ವದ ನೆಲೆಗೇರಿಸಿ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಮಾಡಿದರು. ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನಂತರ ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಂದೋಲನದತ್ತ ಮುಖಿಮಾಡಿತು. ಆಂಧ್ರದ ಓರಂಗಲ್ಲಿನ ಕಾಕತೀಯರ ಮೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತು ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳು ಕನಾಂಟಿಕದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೂಲದ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಕಿಗೆ ಬಂದರು. ಕಂಪಿಲಿ ಪರಿಸರದ ಕುಮಾರರಾಮ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕನಾಂಟಿಕದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಶೂಲದ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದನು. ತದನಂತರ ಈ ಹಬ್ಬವು ಕನಾಂಟಿಕದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸರಣಗೊಂಡಿತು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಬಂಧವು ಸವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡುತ್ತದೆ. ಈ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತೃತ ವಿಶೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ವಿವೇಚನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗುಂಡಬ್ರಹ್ಮಯ್ಯಗಳು ಪರೋಪಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಶಿರಸಾಪಹಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿದರು. ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದಾಗ ಶಿವನಪಾದ ಸೇರುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಸವ್ರೋತ್ತರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವವು ಶರಣರ ಪ್ರಭಾವದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಅಮೂರ್ತತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ಎಂಬ ಸಂದೇಶವು ಈ ನಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ನಿಬಂಧಕಾರರಾದ ಲಿಂಗಪ್ರ ಅವರು ನಿಬಂಧ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ತುಂಬ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಖಿತ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನಷ್ಟೆ ಅವಲಂಬಿಸದೇ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

## ೩. ಗಲಗಲ ಅವ್ಯಾಪಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು

ಹದಿನೇಳನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ಪ್ರಥಮ ಹರಿದಾಸ ಮಹಿಳೆ ಗಲಗಲ ಅವ್ಯಾಪಕರು. ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಅನನ್ಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವ್ಯಾಪಕ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಲಸ್ಸುತ್ತಿರು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೊತ್ತೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಬಂಧ. ಕನ್ನಡದ ಮಹಿಳಾ ಹರಿದಾಸ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಥಮ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಹರಿದಾಸರಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವ್ಯಾಪಕ ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾ, ವರ್ಗಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನ ವ್ಯಾದಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮಹಿಳೆಯ ಆಂತರಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳ ಹಾಗೂ ಹೊರ ಬದುಕಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಹಾಗೂ ಸಮಷ್ಟಿಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅನೇಕ ದ್ವಾಂಡಗಳಿಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಕೂಲಂಕುಪವಾಗಿ ಜರ್ನಲ್, ಹಲವು ಹೊಸ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

#### ಇ. ನಿಡಗುರುಕೆ ಜೀವೂಬಾಯಿ ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು : ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹುಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪುರುಷರೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳಾ ಕೀರ್ತನೆಕಾರೀಯರು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೂರೆಯವರು. ಗಲಗಲಿಯ ಅವ್ಯಾಸವರು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಕೀರ್ತನೆಕಾರೀಯರು ಸಂಧೋಧಕರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಹಿಳಾ ಕೀರ್ತನೆಕಾರ್ತ್ಯರೆಂದರೆ ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೇಳಬಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಂತಾಮಣಿ ತಾಲೂಕಿನ ನಿಡಗುರುಕೆಯ ಜೀವೂಬಾಯಿ. ಅವರು ಕೀರ್ತನೆ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿಡಗುರುಕೆ ಜೀವೂಬಾಯಿಯವರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕೀರ್ತನೆಕಾರೀಯರ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಎನಿಸುವುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಶ್ರೀಶೈಲ ಮತಪತ್ರಿಯವರು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವರು.

#### ಈ. ಸೋಬಿಗಿನ ಸೋನೆ : ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಕವಿ ದೇವರಾಜ ವಿರಚಿತ ‘ಸೋಬಿಗಿನ ಸೋನೆ’ ಕಾವ್ಯವು ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕೃತಿ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ದೇವರಾಜನನ್ನು ಸಾಂಗತ್ಯದ ಆದಿಕವಿಯಿಂದೂ, ಸೋಬಿಗಿನ ಸೋನೆಯನ್ನು ಸಾಂಗತ್ಯದ ಆದಿ ಕಾವ್ಯವೆಂದು ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಈಗಾಗಲೇ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಾದ ಭರತೀಶ ವೈಭವ, ಕುಮಾರರಾಮನ ಸಾಂಗತ್ಯಗಳು, ರಾಮನಾಥ ಜರಿತೆ, ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ, ಮೊದಲಾದ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಆದರೆ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕೃತಿಯಾದ ಸೋಬಿಗಿನ ಸೋನೆ ಕುರಿತು ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನವು ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿವುದೇ ಈ ಮಹಾ ಪಬಂಧದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಅವರು ಸೋನೆಯ ಕಾಲ, ಕತ್ತಲೆ, ಪರಿಸರ, ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ಭಂದಸ್ತು, ಕಥನತಂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಮೂಲಾಗ್ರಾಮಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶೇಷಿಸಿ, ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಬಿಗಿನ ಸೋನೆ ಕಾವ್ಯದ ಕಥೆಯ ಆಶಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

#### ಈ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪರಿಸರದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು : ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನತ್ಯತೆ

ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆ, ವೃಕ್ಷಗಳ ನೆಲೆ, ಭಾಷಿಕನೆಲೆ, ಹಾಗೂ ಪರಿಜಲನಾಲ್ಕೆ ನೆಲೆ, ಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ನೆಲೆ ಹಿಂಗ ಬಹುಮುಖ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೆಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಜೀವಿತ್ಯಪೂರ್ವಾರ್ಥಿಯವರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂದರ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಬಹುಬಗೆಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ತ್ಯ ಕೃಂತಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಾಪುಂಧವು ಅನೇಕ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಜೋರೆಶಿ ಇ. ಅವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪರಿಸರದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ವೃಕ್ಷಗಳ ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆ ಎಂದು ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಕುಲಂಕುಷಧವಾಗಿ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

#### ೧೯. ಎಂ.ಫಿಲ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು	ಶೀಫೆಕೆ	ಪದವಿಫೋಷಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ
ರ. ಜಿ.ಎಮ್.ಶರಣಬಸವ	ಶಿವದಾಸ ಗೀತಾಂಜಲಿ : ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ	೨೦೦೬
ಎ. ಕೆಂಚಣ್ಣವರ	ರಾ.ಕು. : ಲಲಿತಪ್ರಭಂಧಗಳು	೨೦೦೮
ಇ. ಜೋಬಾರಿ	ಆರ್.ಬಿ.ಚೆಲಮಿ : ಬದುಕು ಬರಹ	೨೦೦೮
ಎಂ.ಮುಧೋಬ ನಾಯಕ	ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಶಿವಣ್ಣ	೨೦೦೯

## ೧. ಶಿವದಾಸ ಗೀತಾಂಜಲಿ : ಒಂದು ವಿವೇಚನೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಬಸವರಾಜು ಅವರದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇಗೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೊದಲಿಗರು ಶರಣರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಭಾರಿಗೆ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗೇಯರೂಪದ ನೂರಾರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅವರು ಶಿವದಾಸ ಗೀತಾಂಜಲಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪಾಠಾಂತರಗಳ ನೇರವಿನಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಶರಣಬಸವ ಅವರು ತುಂಬ ಶ್ರವಣಿಸಿ ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

## ೨. ರಾ.ಕು. : ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು

ಅಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧವೂ ಒಂದು. ಬದುಕಿನ ನೋವು, ನಲಿವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಫ್ರೇಂಡ್ ಕುಲಕೆರ್ನ್ ಅವರು ಹಲವಾರು ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಿಳಿಹಾಸ್ಯವಿದೆ. ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧದ ಓಟವಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆಂಚಣ್ಣವರ ಅವರು ಮೂಲ ಆಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

## ೩. ಆರ್.ಬಿ.ಚಿಲಮಿ : ಅವರ ಬದುಕು ಬರಹ

ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಂತೆ ದುಡಿಯತ್ತಿರುವ ಜಿಲಮಿಯವರು ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರು, ಪ್ರಬಂಧ, ಜಾನಪದ, ಸಂಶೋಧನೆ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಶ್ಕೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಚೋಳಾರಿ ಅವರು ಜಿಲಮಿ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಲಸ್ವರ್ತೀಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

## ೪. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಶಿವಣ್ಣ

ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಂತೆ ದುಡಿದ ವಿದ್ಯಾಂಸರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಣ್ಣನವರು ಒಬ್ಬರು. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಂತೂ ಅವರು ಪ್ರಮಾಣ ಪುರುಷರು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಎಂದರೆ ಶಿವಣ್ಣ, ಶಿವಣ್ಣ ಎಂದರೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಜನಜೀವಿತವಾಗಿದೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರದು. ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ಹಲವಾರು ಅಪ್ರಕಟಿತ ವಚನಕಾರರನ್ನು ಬೆಳಗಿಗೆ ತಂದವರು ಶಿವಣ್ಣನವರೇ, ಶ್ರೀ ಮುಖೋಬನಾಯಕ ಅವರು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಶಿವಣ್ಣನವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

## ೫. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ/ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು/ಸಮ್ಮೇಳನ/ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವಿವರಗಳು:

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಮ್ಮೇಳನ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ/ಕಾರ್ಯಗಾರ ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ಮಂಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ದಿನಾಂಕ/ಸ್ಥಳ	ಸಂಘಟಿಸಿದ ವ.ವಿ/ಕಾಲೇಜು/ಸಂಸ್ಥೆ
೧೦	ದಿನಮಾತು	ಜನ್ಮನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಕುರಿತು : ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು	೧೯೯೯/೨ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
೧೧	ಇತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ ಸಪ್ತಾಹ -೧	ಇತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ	೧೯೯೯ ಮುರಿಯಮ್ಮೆನ ಹಳ್ಳಿ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೧೨	ಇತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ ಸಪ್ತಾಹ	ಇತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ	೨೦೦೪ ಸಿರಗುಪ್ಪಿ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೧೩	ಎರಡನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಕಥನ	೨೦೦೪ ಸಂಕೇತ್ತರ.	ಶ್ರೀ ಶಿವರುದ್ರೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸಂಕೇತ್ತರ.
೧೪	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ದಿನ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಮಹತ್ವ	೨೦೦೫ ತಾಳಿಕೋಟಿ	ಶ್ರೀ ಖಾಸ್ತೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ತಾಳಿಕೋಟಿ

೦೬	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ-೫	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ವಿಷಯ ವ್ಯೇವಿದ್ಯು	೨೦೦೫ ಬೀದರ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘ, ಬೀದರ
೦೭	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಅಭಿಯಾನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಾರ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ	೨೦೦೫ ಹಾವೇರಿ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೇಂದ್ರ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಜಿ.ಎಚ್.ಕಾಲೇಜು, ಹಾವೇರಿ
೦೮	ಮೂರನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪತ್ತು	೨೦೦೫ ಬಿಜಾಪುರ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟೆ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಬಿಜಾಪುರ
೦೯	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ದಿನಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ	೨೦೦೬ ಧಾರವಾಡ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೇಂದ್ರ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ದಾ.ಆರ್.ಸಿ.ಹಿರೇಮತ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ
೧೦	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಜನಪ್ರಿಯ ಆವೃತ್ತಿಗಳು	೨೦೦೬ ಕವಿಹಂ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೧೧	ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ : ಬಿ.ಎಸ್.ಸಣ್ಣಿಯ್ಯ ಅವರ ಸಾಧನೆ	೨೦೦೬ ತುಮಕೂರು	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ತುಮಕೂರು
೧೨	ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರಂಪರೆ	ಎಂ.ಬಿ. ನೇಗಿನಾಳ	೨೦೦೬ ಬೆಳಗಾವಿ	ಲಿಂಗಾಯತ ಅಧ್ಯಯನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಳಗಾವಿ	ಶ್ರೀ ನಾಗನೂರು ರುದ್ರಾಂಶಿಮತ, ಬೆಳಗಾವಿ
೧೩	ವಾಲ್ಯೈಕಿ ಸಮುದಾಯದ ಬಿಕ್ಷೇಪಿಗಳು : ಪರಿಹಾರ	ಮರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ವಾಲ್ಯೈಕಿ ಸಮುದಾಯ	೨೦೦೬ ಮರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ವಾಲ್ಯೈಕಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಕನ್ನಡ ವಿವಿ.ಹಂಪಿ	ವಾಲ್ಯೈಕಿ ಸಂಘ, ಮರಿಯಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ
೧೪	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ದಾನಿಗಳ ಸುವರ್ಣ ಸಮಾವೇಶ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳು	೨೦೦೬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೧೫	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ	೨೦೦೬ ರಾಣಿಬೇನೂರು	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೇಂದ್ರ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಬಿ.ಜೆ.ಎಸ್.ಮಹಿಳಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ರಾಣಿಬೇನೂರು
೧೬	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ದಾನಿಗಳ ಸುವರ್ಣ ಸಮಾವೇಶ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಧಾನಗಳು	೨೦೦೬ ಕವಿಹಂ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೧೭	ವಿಶಿಷ್ಟಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ ಸಪ್ತಾಹ - ೬	ವಿಶಿಷ್ಟಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ	೨೦೧೦ ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳಿ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಎಸ್.ಎಂ.ಆರ್.ಪದ್ಮಪೂರ್ಣ ಕಾಲೇಜು, ಕಳ್ಳಂಬೆಳ್ಳಿ
೧೮	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ - ೬	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ವಿಷಯ ವ್ಯೇವಿದ್ಯು	೨೦೧೦ ಚಿತ್ರದುಗ್ರ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ಮುರಘರಾಜೀಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠ, ಚಿತ್ರದುಗ್ರ
೧೯	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ - ೧೦	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಲಿಪಿಕಾರರು	೨೦೧೦ ಕೊಡಲಸಂಗಮ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಚನ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೊಡಲಸಂಗಮ

೧೮	ಹಳಗನ್ನಡ ಬೋಥನ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ	ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ : ನಾಡು ನುಡಿ ಚಿಂತನೆ	೨೦೧೦ ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಬಸವೇಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾವಿಧಿಕ ಸಂಘ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ
೧೯	ಪತ್ರಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ ಸಹಾಯ - ೧೧	ಪತ್ರಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಸಿ	೨೦೧೧ ಬಬಲೇಶ್ವರ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಶ್ರೀ ಶಾಂತವೀರ ಪದವಿಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಬಲೇಶ್ವರ
೨೦	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ - ೧೧	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ - ೧೧	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಂಪತ್ತು ಸಂಪತ್ತು	೨೦೧೧ ಗುಳೀದಗುಡ್ಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಎ.ಇ.ಟಿ. ಯ ಭಂಡಾರಿ ವರಾರಿ ಪದವಿ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಳೀದಗುಡ್ಡ
೨೧	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಕಾರ್ಯಗಾರ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಲೀಪಿಕಾರರು	೨೦೧೧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಿಷನ್ ಪಾರ್ ಮೂನ್ಸಿಪಾಲ್, ನವದೆಹಲಿ
೨೨	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ-೧೧	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಲೀಪಿಕಾರರು	೨೦೧೧ ಕವಿಹಂ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೨೩	ಹಾಲುಮತ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕರಣೆ	ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸ ನಿಂಗಣ್ಣ ಸಣ್ಣಿಕ್ಕೆ : ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆ	೨೦೧೧ ಕವಿಹಂ	ಹಾಲುಮತ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಕವಿವಿ ಹಂಪಿ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೨೪	ಎಂಟನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಶಿ.ಜ.ನಂದಿಮಾತ : ವಿಮರ್ಶೆ ನೆಲೆ	೨೦೧೧ ಸುತ್ತಲೂರು	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಜಗದ್ದೂರು ಶ್ರೀ ಏರ ಸಿಂಹಾಸನ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಮತ, ಸುತ್ತಲೂರು, (ಮೈಸೂರು)
೨೫	ಎಂಟನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಭೃಷಜಶಾಸ್ತೀ	೨೦೧೧ ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಗುರುಬಸವ ಪೀಠ, ಬೆಕ್ಕಿನಕಲ್ಲೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ
೨೬	ಬಸವೇಶ್ವರನ ವಚನಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಟೀಕೆಗಳು	ಡಾ.ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಟೀಕು	೨೦೧೧ ನಂದಿಹಳ್ಳಿ	ಪ್ರಭುದೇವರ ಜನಕಲ್ಳಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸೊಂಡಾರು	ವಿಜಯನಗರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸಾಂತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ ನಂದಿಹಳ್ಳಿ
೨೭	ಲಾಕ್ಷೀತ ಕಾವ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ	ಜ್ಯೇಮಿನಿ ಭಾರತದ ಟೀಕುಗಳು	೨೦೧೧ ಬಂಗಳೂರು	ಬಿ.ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಕಾಲೀಜು, ಬಂಗಳೂರು	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನವದೆಹಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಇಲಾಖೆ ಕನಾರ್ಫರೆ ಸರ್ಕಾರ
೨೮	ಹಳೆಯ ಹೊನ್ನು	ಕಂಭಾವಿ ಭೋಗಣ್ಣನ ಸಾಂಗತ್ಯ	೨೦೧೧ ಕವಿಹಂ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೨೯	ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಟೆಲೆಮತ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಮತ	೨೦೧೨ ಕರ್ನಾಟಕ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಕ.ಜಾ. ಪರಿಷತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಫಟಕ, ಭಾಗಲಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು.
೩೦	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ-೧೨	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ : ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ	೨೦೧೨ ಶ್ರವಣಬೆಳಗಳು	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಕೃತ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗಳು.
೩೧	ಹತ್ತನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಹತ್ತಿ : ಪ್ರತೀಕರಣದ ದಾರ್ಶನಿಕ ನೆಲೆಗಳು	೨೦೧೨ ಧಾರವಾಡ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಜೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಧಾರವಾಡ.
೩೨	ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಮ್ಮೇಳನ	ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸಂಗೋಪನ ಕ್ರಿಯೆಗಳು	೨೦೧೨ ಕವಿಹಂ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ
೩೩	ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಮ್ಮೇಳನ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ಸಂಗ್ರಹ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ	೨೦೧೨ ಗುಲಬಗಾರ್	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ	ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ಗುಲಬಗಾರ್ ವಿ.ವಿ. ಗುಲಬಗಾರ್
೩೪	ಹಳೆಯ ಹೊನ್ನು	ಬಸವಕವಿಯ ಬಸವಕಲ್ಪಧ್ವರಂ	೨೦೧೨ ಕವಿಹಂ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತೀ ವಿಭಾಗ	ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ

೨೫	ಹನ್ನೆರಡನೇ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಮೇಳನ	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಪತ್ತು	೨೦೧೫ ಉಚಿತೆ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂತಿ	ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ದಾ.ಹಾ.ಮಾ.ನಾಯಕ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜ, ಉಚಿತೆ
೨೬	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ-೧೪	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಲಿಪಿಕಾರರು	೨೦೧೬ ಉದ್ಯಮಿ	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂತಿ	ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪ್ರ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಉದ್ಯಮಿ
೨೭	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ-೧೫	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಲಿಪಿಕಾರರು	೨೦೧೬ ಇಲಕ್ಲು	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂತಿ	ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಮಹಾಂತೇಶ ಕೆಲ್ಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಇಲಕ್ಲು
೨೮	ವೀರೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ	೨೦೧೬ ಕೂಡಲಸಂಗಮ	ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಕೂಡಲಸಂಗಮ	-
೨೯	ವಚನ ದಿನ	ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸಮಾನತೆಯ ಆಶಯಗಳು	೨೦೧೬ ಹುನಗುಂದ	ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ತಾಲೂಕಾ ಘಟಕ, ಹುನಗುಂದ	ವೀ.ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್. ವಸ್ತ್ರದ ಪದವಿ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ವಿ.ಎಸ್.ಬೇಳಿಶಾಳ ಪದವಿಪೂರ್ವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುನಗುಂದ

### ೧೮. ಪದೆದ ಪ್ರಶ್ನೆ-ಮನ್ವಣಿ :

ಪ್ರಶ್ನಣೊಂದ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಂಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ, ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮೂರ್ಚಿದ ವಿಭಾಗದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವಿಷಯ ತಜ್ಜರು ಪ್ರಶಂಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಂಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಸಂಖಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಕಾರ್ಯಗಾರ, ಕಮ್ಮಟಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸಿಸಿವೆ.

### ೨೦ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು :

#### ೧. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ :

##### ೧. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ :

೧. ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ (೧೩-೧೦-೨೦೧೮ ರಿಂದ ೨೬-೧೦-೨೦೧೦)
೨. ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ದೂರಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (೨೩-೧೦-೨೦೧೧ ರಿಂದ ೨೩-೦೨-೨೦೧೫)
೩. ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಸಂಖ್ಯಾತರ ಘಟಕ : (೦೫-೦೨-೧೪ ರಿಂದ ೨೦೧೫)
೪. ಪ್ರಸಾರಾಂಗದ, ಅಂತರಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು (೨೪-೦೬-೨೦೧೧ ರಿಂದ ೨೫-೦೮-೨೦೧೧)
೫. ಅಧ್ಯಯನಾಂಗದ ಮಾನ್ಯತಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಗದಗದ ಲಿಂಗಾಯತ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (೧೯-೦೮-೨೦೧೪ ರಿಂದ ೧೫-೦೮-೨೦೧೯)
೬. ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಚನ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೂಡಲಸಂಗಮ. (೧೧-೦೩-೨೦೧೫ ರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತದ ವರೆಗೆ)
೭. ಎಂ.ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಡಿ ಕೋರ್ಸ್ ಪಾಠಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಚಾಲಕತ್ವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ.
೮. ಎಂ.ಪಿ.ಎಲ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ.
೯. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ದೂರಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಎಂ.ಎ.ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಸಂಪರ್ಕ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ.

೧೦. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ದೂರತೀಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಮಾನ್ಯತಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ತಂಡದ ಸಂಚಾಲಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. (೨೦೧೫)
೧೧. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ದೂರತೀಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಎಂ.ಎ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ.
೧೨. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ದೂರತೀಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಪರೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ. (೨೦೦೯-೧೪)
೧೩. ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಯ ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕ (೨೦೦೭ ೨೦೦೯)
೧೪. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎನ.ಫಿಲ್ ಮತ್ತು ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ.
೧೫. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಸಾರಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ (೨೦೧೨)
೧೬. ಗುಲಬಗಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಎಂ.ಎ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (೨೦೦೯-೧೦)
೧೭. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಜಿತ್ರಕಲಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರದ ಪರೀಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ. (೨೦೦೯-೧೧)
೧೮. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮೌಲ್ಯಾಖಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಆತಂರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ.
೧೯. ವಿಜಯಪುರದ ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನ್ಯಾಸಿಲಯದ ಎಂ.ಎ.ಕನ್ನಡ ಉತ್ತರ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಡಿಜಿಟ್‌ಎಂ.ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಫಿಲ್ ನಿಬಂಧಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ. (೨೦೧೪-೧೬)

\*\*\*\*\*

ಡಾ.ಎಸ್.ಆರ್.ಚನ್ನೆರಪ್ಪ,  
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,  
ಹಸ್ತಪ್ರತಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ  
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ  
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ – ೫೮೨೧೧೬.